ประกาศสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง นโยบายการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาล
ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ที่ได้กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมและบริการ จึงได้มีมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline) เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน รวมถึงกำกับดูแลเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อทำให้ปัญญาประดิษฐ์มีความน่าเชื่อถือ มั่นคงปลอดภัย ได้รับการพัฒนาและใช้งาน ก่อให้เกิดประโยชน์กับมนุษย์ สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยความโปร่งใส ครอบคลุมและเป็นธรรม สอดคล้องกับกฎหมาย จริยธรรมและสิทธิมนุษยชน รวมถึงสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ได้จัดทำแนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาล สำหรับผู้บริหาร เพื่อเป็นแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากลให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจบริการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนำไปปรับใช้และกำกับดูแลต่อไป จึงประกาศนโยบายการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง นโยบายการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับจ้างของหน่วยงาน มีแนวทางปฏิบัติในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๓.๒ เพื่อให้การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานผิดวัตถุประสงค์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคล หน่วยงาน สังคมและประเทศชาติ

๓.๓ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีความรับผิดชอบ รอบคอบ สามารถใช้งานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปตามแนวทางที่หน่วยงานกำหนดไว้

ข้อ ๔ ขอบเขต

ขอบเขตของนโยบายฉบับนี้มีเนื้อหาครอบคลุมสำหรับการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้เพื่อการรังสรรค์งานตามภารกิจของหน่วยงาน ที่กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงผู้รับจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้ใช้งาน”) ที่ใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการดำเนินการตามภารกิจที่กฎหมายกำหนดไว้

ข้อ ๕ บทบาท...

ข้อ ๕ บทบาทและความรับผิดชอบ

คณะทำงานบริกรข้อมูล เจ้าของข้อมูล ผู้ดูแลข้อมูล ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายภายใต้นโยบายนี้

ข้อ ๖ คำนิยาม

๖.๑ หน่วยงาน หมายถึง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๖.๒ ผู้บริหารสูงสุด หมายถึง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๖.๓ หัวหน้าส่วนราชการ หมายถึง ผู้อำนวยการ สำนัก ศูนย์ กอง กลุ่ม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๔ ผู้ปฏิบัติงาน หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างเหมาบริการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๖.๕ ผู้รับจ้าง หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ลงนามเป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน รวมทั้งตัวแทน หรือลูกจ้าง หรือผู้รับจ้างช่วง ที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างตามสัญญานั้น ๆ

๖.๖ นโยบาย หมายถึง นโยบายการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาล

๖.๗ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) หมายถึง เทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้ระบบประมวลผลของคอมพิวเตอร์ หุ่นยนต์ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มีคุณสมบัติหรือพฤติกรรมใกล้เคียงมนุษย์ตามวัตถุประสงค์ที่มนุษย์กำหนด เช่น การเรียนรู้ การรับรู้และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม การให้เหตุผล และการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

๖.๘ เทคโนโลยี Generative AI หมายถึง เทคโนโลยี AI ประเภทหนึ่งที่มีความสามารถในการสร้างเนื้อหาใหม่ในหลากหลายรูปแบบตามข้อความหรือคำสั่ง (Prompt) ที่มนุษย์เป็นผู้กำหนด เช่น ข้อความ ภาพ วิดีโอ ซอร์สโค้ด หรือรูปแบบอื่น เป็นต้น

๖.๙ ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ

๖.๑๐ ข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลตามที่ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ ข้อมูลเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ หรือข้อมูลอื่นใดซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ในทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลประกาศกำหนด

ข้อ ๗ แนวทางการใช้ปัญญาประดิษฐ์

๗.๑ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๗.๑.๑ ผู้ใช้งานต้องทำการศึกษาข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ (AI) แต่ละประเภทเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ศักยภาพ ประโยชน์ ความเสี่ยง และข้อจำกัด เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายของงานแต่ละประเภทที่ได้รับมอบหมาย

๗.๑.๒ ผู้ใช้งาน...

๗.๑.๒ ผู้ใช้งานต้องประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อช่วยสนับสนุนในการดำเนินงานในบริบทที่กำหนด ดังต่อไปนี้

๗.๑.๒.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างรายงาน

๗.๑.๒.๒ การเขียนชุดคำสั่งหรือโปรแกรม

๗.๑.๒.๓ การจัดทำร่างหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ เช่น บันทึกข้อความ นโยบาย หรือคำแนะนำ เป็นต้น

๗.๑.๒.๔ การให้คำแนะนำหรือแนวทางเบื้องต้นในการแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ

๗.๑.๒.๕ การสร้างเนื้อหาสำหรับการสื่อสารภายในองค์กร

๗.๑.๒.๖ การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์

๗.๑.๒.๗ ดำเนินงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

ทั้งนี้ การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ต้องเป็นไปตามภารกิจและเพื่อประโยชน์ของหน่วยงาน เท่านั้น

๗.๑.๓ ผู้ใช้งานต้องใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อย่างมีธรรมาภิบาลเหมาะสม มีความมั่นคงปลอดภัย และสอดคล้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของหน่วยงาน หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Risk Management)

หน่วยงานจึงจำเป็นต้องประเมินความเสี่ยงจากการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามบริบท ดังนี้

๗.๒.๑ ความเสี่ยงด้านคุณภาพข้อมูล

๗.๒.๒ ความเสี่ยงด้านความไม่เป็นธรรมและการเลือกปฏิบัติ

๗.๒.๓ ความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์

๗.๒.๔ ความเสี่ยงด้านการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว

๗.๒.๕ ความเสี่ยงด้านการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

๗.๒.๖ ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือและชื่อเสียง

๗.๓ ข้อห้ามสำหรับผู้ใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI)

แม้ว่าเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้แก่ผู้ใช้งานอยู่หลายประการ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) จำต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ ต่อบุคคล หน่วยงาน สังคม หรือประเทศชาติ หน่วยงานจึงกำหนดข้อห้ามสำหรับผู้ใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) ไว้ ดังนี้

๗.๓.๑ ห้ามใช้แทนการตัดสินใจของผู้ใช้งานในกรณีที่มีความเสี่ยงสูง เช่น การตัดสินใจ ทางกฎหมาย ทางการแพทย์ ทางการเงิน หรือการตัดสินใจที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิทธิของบุคคล

๗.๓.๒ ห้ามใช้เพื่อสร้างข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือสร้างเนื้อหาที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคล หน่วยงาน หรือสังคม อันอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิด หรือสร้างความขัดแย้งในสังคม

๗.๓.๓ ห้ามใช้หรือเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของหน่วยงาน รวมถึงข้อมูลภายในเอกสารสำคัญ หรือข้อมูลที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน

๗.๓.๔ ห้ามใช้...

๗.๓.๔ ห้ามใช้ข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือใช้ข้อมูลที่อาจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗.๓.๕ ห้ามใช้ในทางที่ขัดต่อหลักธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม หรือมีเจตนาแอบแฝงโดยไม่สุจริต

๗.๓.๖ ห้ามใช้เพื่อสร้างเนื้อหาที่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงการทำซ้ำ คัดลอก หรือ ดัดแปลงซึ่งเนื้อหาที่เป็นของบุคคลหรือหน่วยงานอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต

๗.๓.๗ ห้ามใช้เพื่อสร้างเนื้อหาที่ส่งเสริมการเหยียดเชื้อชาติ ศาสนา เพศ วัย ความพิการ หรือสถานะทางสังคม ซึ่งอาจขัดต่อกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชน

๗.๓.๘ ห้ามใช้ในการดำเนินการใด ๆ ที่อาจเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ การรักษาความลับและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ที่มีการให้บริการแบบไม่มีค่าใช้จ่าย อาจมีความเสี่ยงที่ข้อมูลที่ผู้ใช้งานระบุหรือโต้ตอบกับระบบ จะถูกเข้าถึงหรือบันทึกและนำไปใช้ในการฝึกสอนโมเดล Generative AI เพื่อปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของระบบ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการรั่วไหลของข้อมูล การละเมิดสิทธิของบุคคล หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน หน่วยงานภายนอก หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้ใช้งานจึงต้องมีความระมัดระวังและต้องปฏิบัติ ดังนี้

๗.๔.๑ ห้ามนำข้อมูลภายในหน่วยงาน และข้อมูลที่มีชั้นความลับ เช่น รหัสผ่าน เอกสารสัญญา เอกสารหรือหนังสือที่ประทับข้อความลับ เอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับโครงการภายในหน่วยงาน เป็นต้น ไปใช้งานร่วมกับปัญญาประดิษฐ์ (AI)

๗.๔.๒ ในกรณีที่ต้องใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ร่วมกับข้อมูลภายในองค์กรข้อมูลที่มีชั้นความลับ ข้อมูลส่วนบุคคล หรือข้อมูลส่วนบุคคลที่อ่อนไหว ผู้ใช้งานจะต้องใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง ประจำสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีก่อนนำมาใช้งานทุกกรณี

๗.๔.๓ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลหรือข้อกำหนดตามกฎหมาย ผู้ใช้งานต้องปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการใด ๆ

๗.๕ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ กรณีนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้งาน

๗.๕.๑ ห้ามนำข้อมูลที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศเช่น รหัสผ่าน ข้อมูล API Key รายละเอียดการตั้งค่าของระบบ เป็นต้น ไปใช้งานร่วมกับปัญญาประดิษฐ์ (AI)

๗.๕.๒ ต้องตรวจสอบซอร์สโค้ดที่สร้างโดยปัญญาประดิษฐ์ (AI) ก่อนนำมาใช้งานโดยพิจารณาถึงความถูกต้อง และการตรวจสอบช่องโหว่อย่างถี่ถ้วน

๗.๕.๓ หากพบเหตุการณ์ละเมิดความมั่นคงปลอดภัยที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ผู้ใช้งานต้องแจ้งให้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบ และต้องปฏิบัติตามแผนการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Incident Response Plan) ของหน่วยงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Procedure) เกี่ยวกับการบริหารจัดการเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยโดยทันที

๗.๕.๔ การใช้งาน...

๗.๕.๔ การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) ผู้ใช้งานต้องดำเนินการให้มีความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัยในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๕.๕ หน่วยงานจะมีการตรวจสอบการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของหน่วยงาน

๗.๖ การลดหรือหลีกเลี่ยงการเกิดอคติ (Bias) และการเลือกปฏิบัติ (Discrimination) ต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

ด้วยผลลัพธ์จากการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มีโอกาสที่จะสร้างเนื้อหาที่มีความคิดเชิงลบ อคติ หรือแบ่งแยก อันอาจถูกเผยแพร่เป็นวงกว้างและไม่สามารถควบคุมการแพร่กระจายได้โดยง่าย อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง จิตใจของบุคคล เกิดอคติ หรือการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ดังนั้น ผู้ใช้งานจึงต้องมีความระมัดระวังและปฏิบัติ ดังนี้

๗.๖.๑ ต้องตรวจสอบเนื้อหาที่สร้างโดยปัญญาประดิษฐ์ (AI) ก่อนนำไปใช้งานหรือเผยแพร่ต่อสาธารณะ เพื่อลดหรือหลีกเลี่ยงการเกิดอคติหรือการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๗.๖.๒ ระมัดระวังการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการดำเนินงานที่อาจกระทบต่อสิทธิของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล หรือมีผลกระทบต่อหลักความเสมอภาค และมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชน

๗.๗ หน้าที่และความรับผิดชอบ

การนำเนื้อหาที่สร้างโดยปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้งาน อาจส่งผลกระทบเชิงลบต่อบุคคล หน่วยงาน สังคม และประเทศชาติ ทั้งโดยเจตนาหรือไม่เจตนา ซึ่งหน่วยงานและผู้ใช้งานไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าวได้ ดังนั้น ผู้ใช้งานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) จึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๗.๗.๑ ผู้ใช้งานต้องแจ้งผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขอบเขตและลักษณะของการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ใช้งานกับปัญญาประดิษฐ์ (AI) (AI-Human Involvement) และเมื่อมีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการปฏิบัติงาน

๗.๗.๒ ผู้ใช้งานต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) ตามที่กำหนดในนโยบายนี้ และตรวจสอบเนื้อหาที่สร้างโดยปัญญาประดิษฐ์ (AI) ก่อนนำไปใช้งานหรือเผยแพร่ และต้องมีการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลอ่อนไหว ซึ่งผู้ใช้งานจำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้ ประกอบด้วย

๗.๗.๒.๑ ความถูกต้องของเนื้อหา

๗.๗.๒.๒ ผลการใช้งานหรือเผยแพร่เนื้อหาที่นำไปสู่การกระทำผิดทางกฎหมายรวมถึงการละเมิดลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น ๆ

๗.๗.๒.๓ ความเท่าเทียมและการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

๗.๗.๒.๔ การรักษาความลับและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๗.๗.๒.๕ ผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งาน

๗.๗.๒.๖ ผลกระทบเชิงลบอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อบุคคล หน่วยงาน สังคม และประเทศชาติ

๗.๗.๓ ผู้ใช้งาน...

๗.๗.๓ ผู้ใช้งานต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบโดยทันที ในกรณีที่การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เกิดความผิดพลาดหรือพบประเด็นปัญหา ทั้งกรณีการนำเข้าข้อมูลและแสดงผลลัพธ์ที่อาจส่งผลกระทบเชิงลบต่อบุคคล หน่วยงาน สังคม และประเทศชาติ เพื่อให้สามารถดำเนินมาตรการแก้ไขได้โดยเร็ว

๗.๗.๔ ผู้บังคับบัญชาและผู้ใช้งานต้องมีการติดตาม ทบทวน และประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานและการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

๗.๗.๕ การนำเนื้อหาที่สร้างจากปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้งาน ต้องมีการระบุว่า “เนื้อหานี้ได้รับความช่วยเหลือจากปัญญาประดิษฐ์ (AI)” ตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และป้องกันความเข้าใจผิดของผู้รับข้อมูล

๗.๗.๖ หน่วยงานที่ต้องการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) ต้องพิจารณาตรวจสอบรายการแอปพลิเคชัน หรือบริการปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ใช้งานให้เหมาะสมกับระดับการใช้งาน และแจ้งให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อตรวจสอบและนำเสนอผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง ประจำสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบต่อรายการแอปพลิเคชัน หรือบริการปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ใช้งานภายในหน่วยงาน

๗.๘ การเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๗.๘.๑ การนำเนื้อหาที่สร้างโดยปัญญาประดิษฐ์ (AI) ไปใช้งานหรือเผยแพร่ต่อสาธารณะ ผู้ใช้งานต้องใช้แอปพลิเคชันหรือบริการของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง ประจำสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบแล้วเท่านั้น

๗.๘.๒ การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ผู้ใช้งานต้องมีความระมัดระวังไม่ให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า หรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอื่น ๆ โดยการตรวจสอบให้แน่ใจว่าเนื้อหาที่สร้างขึ้นไม่เป็นการทำซ้ำ คัดลอก ดัดแปลง หรือใช้ประโยชน์จากผลงานที่มีเจ้าของโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อป้องกันการละเมิดกฎหมายและข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้น

ข้อ ๘ การจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์

หน่วยงานจัดให้มีการอบรมผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ความเสี่ยง ข้อจำกัดของเทคโนโลยีและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เป็นประจำทุกปีงบประมาณ

ข้อ ๙ โทษของการไม่ปฏิบัติตามนโยบายการใช้ปัญญาประดิษฐ์

กรณีสำหรับข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามนโยบายฉบับนี้ อาจมีผลเป็นความผิดและถูกดำเนินการทางวินัยตามข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศของหน่วยงาน หรือตามข้อตกลงในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ตามแต่กรณีและความสัมพันธ์ที่ผู้ใช้งานมีต่อหน่วยงาน และอาจได้รับโทษตามที่กำหนดในกฎหมายลำดับรอง กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

หากพบการรั่วไหลของข้อมูล การให้ข้อมูลผิดอย่างมีนัยสำคัญ การสร้างเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม หรือการใช้งานนอกขอบเขตนโยบายผู้พบเหตุต้องแจ้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายใน ๒๔ ชั่วโมง หรือเร็วที่สุดตามความรุนแรงของเหตุการณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอำนาจระงับการใช้งานชั่วคราวเมื่อมีความเสี่ยงเร่งด่วน และต้องรายงานต่อผู้บริหารหรือคณะกำกับดูแลตามสายงานที่กำหนด

ข้อ ๑๐...

ข้อ ๑๐ การทบทวนและปรับปรุงนโยบาย

ให้นโยบายฉบับนี้ทบทวนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนเครื่องมือหลัก เปลี่ยนประเภทข้อมูลที่ใช้ หรือเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงซึ่งบ่งชี้ว่านโยบายเดิมไม่เพียงพอ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี